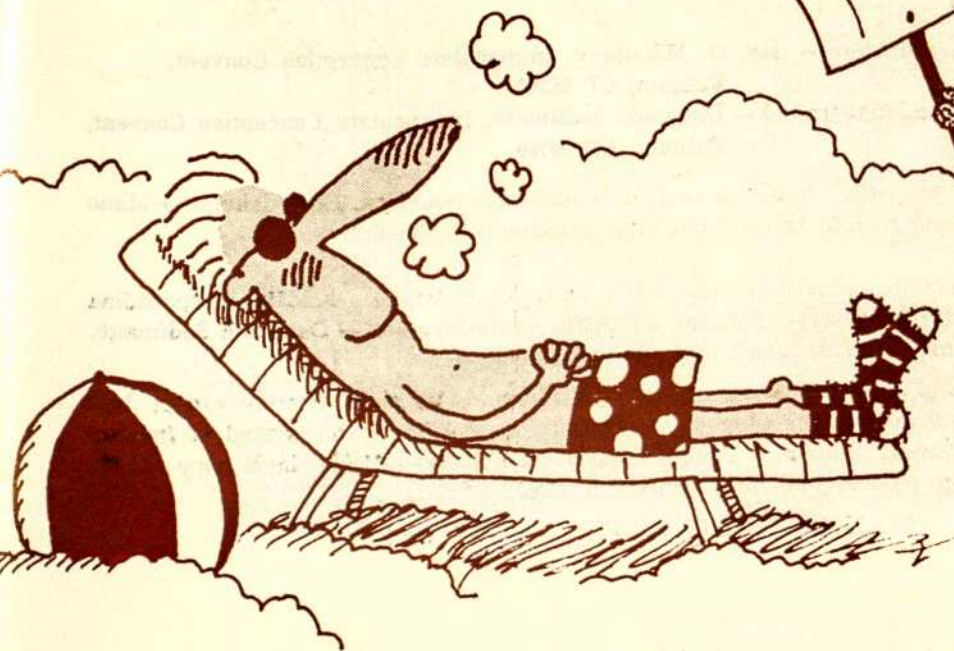
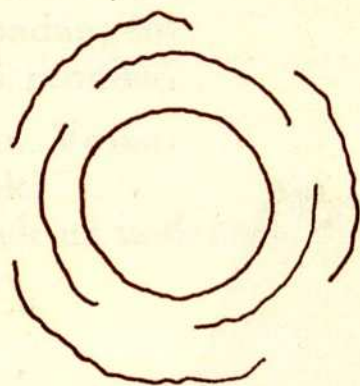

L
2pr.

eglutė

1987
kovas

Banevicius

TURINYS

- 3 VĖJAS, D. Lipčiūtė
- 4 PAVASARIO SNIEGAS, A. Baronas
- 13 EŽIO SPYGLIAI, Z. Tenisonaitė .
- 16 APIE GYVATES IR EŽIUS, G. Vygantas
- 20 PROTO MANKŠTA, L. Šalčiuvienė
- 24 IŠTIESTA RANKA, P. Jurkus
- 31 APIE VILNIAUS KATEDRĄ
- 32 JUOKŲ MAIŠELIS

PIEŠINIAI

Viršelis — P. Banevičiaus

Skyrių vinjetės — Z. Sodeikienės

Kitos iliustracijos:

- A. Sutkuvienė — 3, 7, 9, 18
- Z. Sodeikienė — 4
- J. Kiburas — 5, 6, 8, 10, 11
- A. Muliolytė — 12
- R. Karosaitė — 13, 14, 15
- V. Abraitienė — 19
- P. Osmolskis — 22
- J. Paukštienė — 24, 25, 26, 28, 29
- Ses. Mercedes — 30

REDAKCIJA

REDAKCIJA: vyr. redaktorė — ses. O. Mikailaitė, Immaculate Conception Convent,
Putnam, CT 06260

ADMINISTRACIJA: administratorė — Danguolė Sadūnaitė, Immaculate Conception Convent,
Putnam, CT 06260

Gautąją medžiagą "Eglutės" redakcija taiso ir tvarko savo nuožiūra. Be redakcijos leidimo "Eglutėje" spausdintų rašinių bei piešinių kitur prašome nespausdinti.

EGLUTĖ — vienintelis lietuviškas laikraštėlis vaikams išeivijoje. Leidžia ir spausdina Nek. Pradėtosios Marijos Seserys, Putnam, CT 06260. Administratorė — Danguolė Sadūnaitė. Prenumerata metams — \$10.00; vieno numerio kaina — \$1.00.

THE LITTLE FIR is a magazine for Lithuanian children. Published monthly except July and August by the Sisters of the Immaculate Conception. Published and printed at Immaculate Conception Convent, Putnam, CT 06260. Yearly subscription—\$10.00; single copy—\$1.00. Second class postage paid at Putnam, Connecticut 06260.

EGLUTĖ (THE LITTLE FIR) — (USPS 169-200)

VĖJAS

Danutė Lipčiūtė

Šią vėjuotą dieną
Bėgu greit į kiemą:
Aitvarą sparnuotą
Leisiu paskrajoti...

Bet išdykęs vėjas
Aitvarą nutvėręs,
Nešasi padangėm
Ir atimti rengias...

— Vėjau, Vėjau,
tu nustok!
Netampyk už uodegos!

PASAKŲ pėdsakais

PAVASARIO SNIEGAS

Aloyzas Baronas

Rimas nudžiugo, kad staiga atšilo, kad pasidarė sausos aikštelės ir pradėjo sprogti medžių pumpurai. Nors žiemą buvo malonių dienų, kai čiuoždavo ir mėtydavosi sniegais, bet Rimas džiaugėsi sulaukęs pavasario. Dabar galės ilgiau lakstyti lauke.

Nors dar reikėjo eiti į mokyklą, bet grįžus iš jos būdavo laiko palakstyti ir pažaisti beisbolą banko automobilių statymo aikštėje. Nors banko prezidentas ir nelabai būdavo patenkintas, kad vaikai ten lakstė, bet dažniausiai

nieko nesakydavo. Valytojos aikštės vartus uždarydavo tik labai vėlai vakare. O kartais vaikai sušokdavo per tvorą ir žaisdavo aikštėje, ypač šventadieniais. Nors tada pasitaikydavo ir bėdų, kai kamuoliukas išlėkdavo iš aikštės ir reikėdavo lipti per tvorą jo pasiimti.

Buvo labai graži vėlyvo kovo popietė. Numetęs kambaryje ant grindų knygas ir nutaręs pamokas paruošti vakare, Rimas nusičiupo verandoj lazda ir nubėgo į banko aikštę. Ten jau laukė septynetas berniukų. Nors aikštėje ir buvo mašinų, bet vienoje jos pusėje buvo laisviau, ir jie pradėjo žaisti.

Kartais sviedinuką išmušdavo arčiau, kartais toliau. Vienas berniukas sviedinį išmušė į gatvę. Kadangi važiuavo mašinos, kol Rimas prisitaikė sviedinį paimti, visi apibėgo aikštelę. Tai buvo "home run".

— Palaukit, išmušiu dar toliau, — pasakė Rimas. Ir tikrai, kai atėjo jo eilė, Rimas taip stipriai pataikė į sviedinį, kad šis išlėkė net iš aikštės. Staiga visi išgirdo terkštelėjimą. Berniukai sukluso. Atrodo, kad sviedinys pataikė į langą. Po poros minučių į aikštę atėjo vyras ir paklausė:

— Kuris išdaužėt langą?

Visi vaikai tylėjo, nedrąsiai žvilgčiodami į Rimą. Rimas kaimyną pažino. Tai buvo storas, pusplikis lietuvis. Jo sena motina vadinosi Stankevičienė, o tas jos sūnus vadinosi Stankė. Rimas tylėjo, bet Stankė priėjo arčiau ir pasakė:

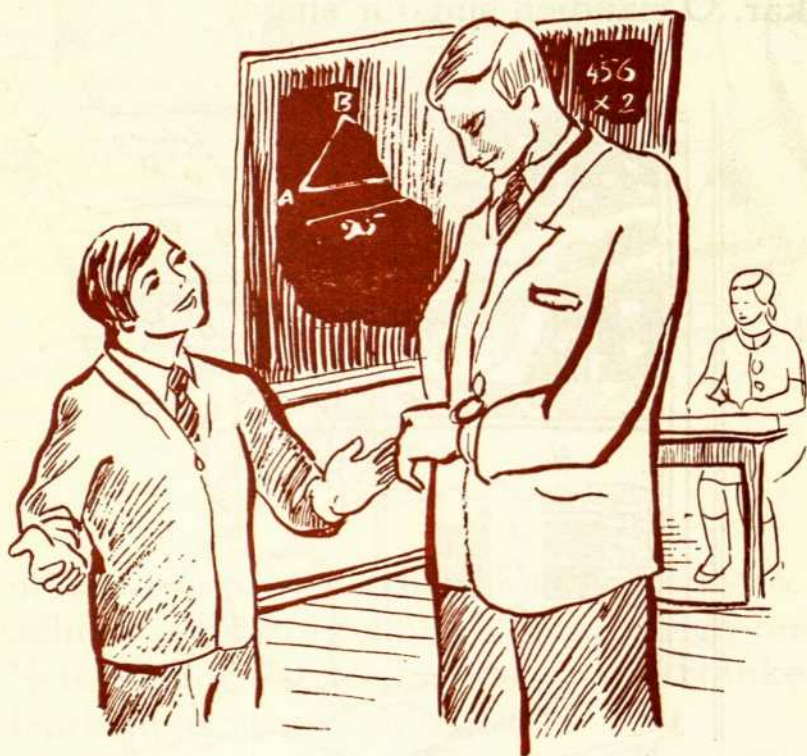
— Aš žinau, tu išdaužei. Nubėk pas tėvą ir atnešk man penkiolika dolerių.

Rimas išsigandęs tylėjo, paskui nedrąsiai ištare:

— Gerai.

Vaikai išsiskirstė, nebebuvo noro žaisti. Rimas parėjo namo, vartė knygas, užsidegė televiziją, bet viskas buvo neįdomu. Vis rūpėjo, kaip jis prisipažins tėčiui, kad išdaužė langą.

Vakar parėjo iš gimnazijos Rimo brolis, Linas ir pasakė, kad jam pavogė knygą, kuri kainuoja apie aštuonis dolerius. Tėtis barėsi. Linas sakė, kad mokytojas gal ras naudotą, pigesnę. Dabar čia langas — vėl išlaida...

Kai vaikai su šautuvėliu iššovė Rimo miegamojo langą, niekas už tai neužmokėjo. Ir dabar tebėra skylutė. Vaikai išdaužo valdiškos ir parapinės mokyklos langus, ir niekas už tai nemoka, o dabar Rimas turi mokėti.

— Kur gauti pinigų? — svarstė Rimas. Atidėlioti negalima, nes Stankė galėjo ateiti į namus.

Naktį Rimas blogai miegojo, o rytą kai atsikėlė, jam buvo taip pat nemalonu. Nenorėjo valgyti ir anksčiau, negu įprastai, išėjo į mokyklą. Lauke buvo apsiniaukę.

Buvo drėgna ir daug šalčiau negu vakar, kai žaidė beisbolą. Gatve pravažiavo sunkvežimiai su pienu ir duona. Rimas stabtelėjo prie krautuvės durų, kur pienininkas krovė pieną, ir nuėjo į mokyklą.

Pamokų metu Rimas pamatė, kad sninga. Snigo dideliais kaskniais ir stogai, gatvės, medžiai ir net telefono vielos buvo apkritę storu sniegu ir vis dar snigo.

— Jeigu taip vakar būtų snigę, nebūtume galėję žaisti ir nebūčiau išdaužęs lango, — pagalvojo Rimas. Bet tai buvo vakar. O šiandien snigo ir snigo.

— Vėlyvas sniegas, pavasario sniegas, — ištarė pro langą žiūrėdama mokytoja. — Vieną dieną gražu, o kitą, štai, ir žiema. Kovo mėnesį oras nepastovus.

Kai Rimas ėjo namo, gatvėse buvo didelis triukšmas.

Vaikai mėtėsi sniegais, mašinos klimpo ir slydo. Vaikai bandė važinėti rogutėmis, žmonės kasė sniegą nuo laiptų ir takų. Netoli namų Rimas pamatė einantį Stankę. Rimas norėjo slėptis, bet Stankė pamatė:

— O kaip su langu? — paklausė. — Kur pinigai?

Rimas tylėjo, o Stankė vėl ištara:

— Tu nukask ties mano namu sniegą. Ir iš tarpnamio išnešk, nes naktį šals, ir rytoj negalėsime atlupti.

— Gerai, — nudžiugo Rimas. Jis nubėgo namo. Brolis Linas dar nebuvo iš mokyklos grįžęs. Tėtis dirbo, o mama, matyt, dėl blogo oro pavėlavo autobusu grįžti iš krautuvių. Rimas iš priebučio pasiėmė didelį kastuvą. Truputį apkasė sniegą ties savo namų laiptais ir nubėgo pas Stankę, kuris stovėjo taip pat su kastuvu prie savo namų ir

krapštė sniegą. Stankė buvo storas ir bijojo dirbti, kad kasdamas negautų širdies smūgio. Taip saugotis rašė laikraščiai ir mokė daktarai.

Rimas skubiai kasė. Sniegas buvo šlapias ir sunkus, bet Rimui tai nieko nereiškė. Jis dirbo, žinodamas, kad išvengs nemalonumų.

Du berniukai, pastebėję Rimą kasantį, paklausė:
— Kiek tau mokės?

— Penkiolika dolerių. Bet turiu ne tik nukasti, ir iš tarpnamio išnešti. Daug darbo. . .

— Duok mums po dolerį, mes tau padėsime, — pasiūlė abu.

— Gerai, — ištarė Rimas. Jis du dolerius turėjo susitaupęs. Berniukai paėmė iš Stankės kastuvą ir pasikeisdami kasė.

— Tai geri berniukai! Dabar būsime lygūs, — pasakė, darbą baigus, Stankė. Jis dar padavė Rimui 50 centų. — Tai tau — "coca-cola" nusipirkti.

Prie Rimo namų jau kasė sniegą brolis Linas. Jam šoko padėti Rimas ir jie abu metė sniegą į šonus. Šaligatviai atrodė lyg upė baltais krantais.

Kai grįžo į vidų, mamytė jau baigė ruošti vakarienę. Netrukus grįžo ir tėtis bumbėdamas:

— Negalėjau išvažiuoti iš įstaigos kiemo, mašiną palikau. Grįžau autobusu. Tai bjaurus pavasario sniegas!

— Ne, — labai gražus tas sniegas! — nuo darbo ir oro įkaitęs, atsakė Rimas.

— Tik tam gražus, kas namie sėdi, — pasakė mama.

— Arba tam, kas langą išdaužė, — nusijuokė Linas ir papasakojo, kas buvo atsitikę Rimui.

— Aš nenorėjau, aš netyčia! — teisinosi broliui grumdamas Rimas.

— Reikia saugotis, — priminė tėvas.

— Sėskite vakarienės, — paliepė mama.

Visi susėdo už stalo.

Po vakarienės Rimas papasakojo savo nuotykį tėveliui. Šis visai jo nebarė, tik pasakė:

— Gera! padarei, sūnau, kad tuos pinigus pats užsidirbai.

Rimui pasidarė šilta ir linksma viduj.

EŽIO SPYGLIAI

Iš latvių tautosakos sulietuvino Z. Tenisonaitė

Labai senais laikais Dievas, sutvėręs dangų, žemę ir visus gyvulius, dažnai vaikštinėdavo po pasaulį, šnekučiuodamasis su savo kūriniais.

Vieną kartą, apėjęs visą žemę, Dievas pastebėjo, kad plokšti žemynai yra per dideli. Per daug tuščios vietos — Dievo kūriniai negali viską apgyventi. Todėl Dievas ėmė galvoti, kad būtų gera žemynus sumažinti.

Palengva žingsniuodamas ir mąstydamas, Dievas sutiko ežį. Ežys anuo laiku turėjo minkštą, pilką kailiuką. O jei dabar ežį apverstumėt aukštyn kojom, matytumėt, kad tas minkštas, pilkas kailiukas dar yra užsilikęs ežio papildvėje.

Dievas papasakojo ežiui savo rūpesčius:

— Kaip manai, koks būtų geriausias būdas sumažinti žemynus?

— Viešpatie, — pagalvojęs atsakė ežys, — žemę reikia sugniaužti į raukšles. Tada ji sumažės.

Tokia gudri ežio mintis Dievui labai patiko. Bemažant jis suspaudė žemę tarp savo delnų. Taip pasidarė kalnai ir kloniai. O ežį už gerą patarimą Dievas norėjo apdovanoti.

— Sakyk, ko norėtum? — paklausė Dievas mažojo ežiuko. Ežys buvo dabita. Mėgo puoštis.

Pagalvojęs, ežys atsakė Dievui:

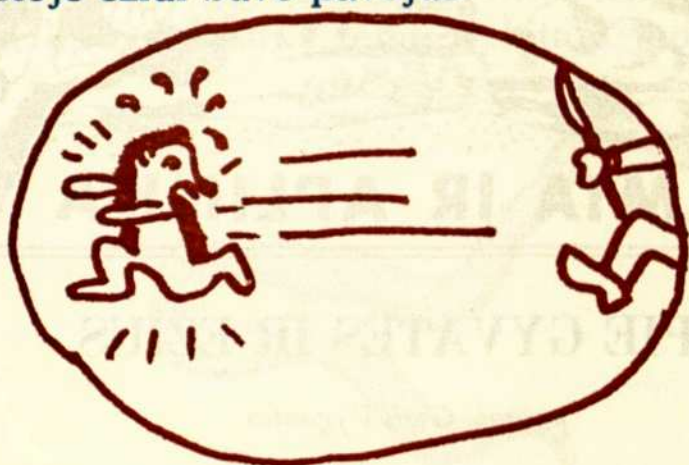
— Viešpatie, pakeisk nano pilkus kailinukus auksiniais... Noriu, kad žibėtų, kad gražiai atrodytų.

Dievas išpildė ežio norą, bet pridūrė:

— Žinai, ežiuk, dėl gražių dalykų dažnai kyla daug bėdos.

Pradžioje ežys labai džiaugėsi ir didžiavosi savo puošniu, auksiniu kailiuku. Bet jo džiaugsmas buvo trumpas. Jo laimė virto nelaime. Žmonės pradėjo ežį gaudyti, geis-

dami jo auksinių kailinukų. Kiekvieną dieną ir kiekvienoje vietoje ežiui buvo pavojus.

Vargšelis! Per dienas ežys slapstėsi, bet ir slėptuvės nebuvo saugios... Pagaliau toks gyvenimas ežiui labai įgrįso. Nuėjęs pas Dievą, ežys prašė:

— Viešpatie, būk geras, gražink man senąjį kailiuką. Arba, duok tokį, kuris niekam nepatiktų.

Išgirdęs ežio prašymą, Dievas nusišypsojo.

— Aš tau duosiu tokius kailinukus, kurių niekas net paliesti negalės! Ir ežys bematant apaugo aštriais spygliukais. Nuo to laiko jis turėjo ramų ir malonų gyvenimą.

APIE GYVATES IR EŽIUS

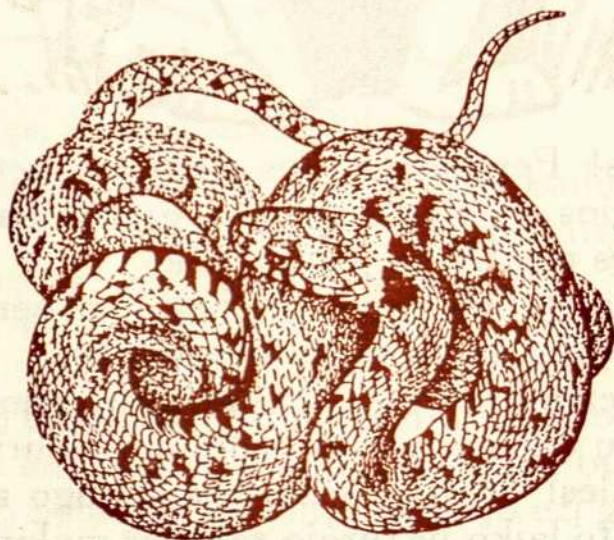
paruošė Gytis Vygantas

Pavasari gamta atgyja ir vėl pamatome įvairius gyvius, kurie žiemos metu nesirodė.

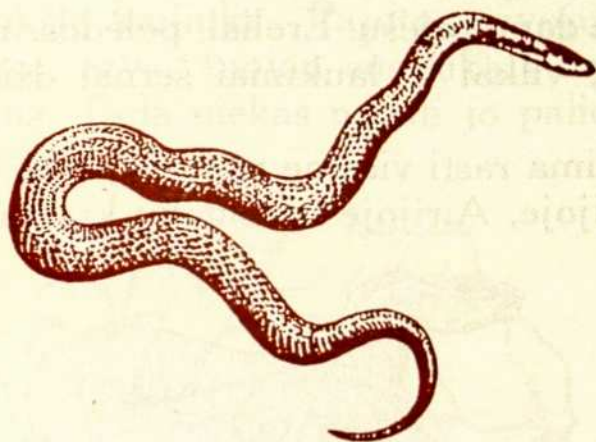
GYVATĖS

Gyvatės priklauso roplių giminei. Jos turi nugarkaulį. Jos taip pat turi šaltą kraują, — jų kraujo temperatūra keičiasi pagal aplinką.

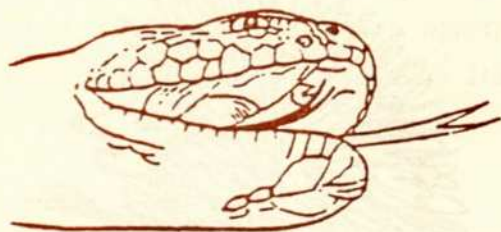
Gyvatės oda susidaro iš daugelio žvynų. Atrodo, kad ji yra šlapia, bet taip iš tikrųjų nėra. Gyvatės dabar nebeturi kojų, bet dinosaurų laikais turėjo. Dar galima kai kuriose gyvatėse matyti likusias kojų žymes.

Gyvatės šliaužia ant pilvo. Jų pilvas turi didesnius žvynus. Jie yra plokšti ir lygūs, todėl gyvatės lengvai gali šliaužti, plaukti, lipti, įsikasti į žemę ir kitaip judėti.

Gyvatės galva yra trikampė. Ji turi akis, nosį, burną ir liežuvį. Liežuviu užuodžia maistą. Gyvatės gali iškišti liežuvį, neatidarius burnos. Jos turi mažą skylutę burnoje, pro kurią išlenda liežuvis. Išlindęs, liežuvis paima mažą gabalėlį maisto ir įneša į burną. Viršutinėje burnos dalyje yra organas, kuriuo gyvatė sužino, kas yra tas maistas. Žmonės mano, kad gyvatės liežuvis yra geltonas, bet taip nėra.

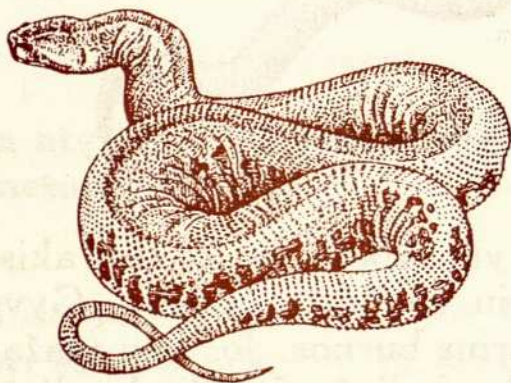

Gyvatės akys yra ypatingos. Joks kitas gyvulys neturi tokių akių. Akys neturi vokų, tik permatomą plėvelę. Jos yra toli viena nuo kitos ir todėl gyvatės negali matyti tiesiai į priekį. Prie akių yra mažos skylutės, vadinamos pit vipers. Šiose skylutėse yra organai, kurie pastebi ateinančio gyvio judėjimą.

Kai gyvatė auga, jos oda pasidaro per maža. Jai reikia naujos, talpesnės odos. Tuomet ji nušeria seną odą. Kai ateina jai laikas šertis, jos akyse pasirodo baltas skystis ir jos kūnas tampa slidus.

Gyvatės turi daug priešų. Ereliai, pelėdos, meškėnai, šeškai, žiurkės, vilkai ir laukiniai šernai džiaugiasi suėdę gyvatę.

Gyvačių galima rasti visame pasaulyje. Jų nėra tik Naujojoje Zelandijoje, Airijoje ir ašigalių kraštuose.

EŽIAI

Ežys (hedgehog) yra europietiškas gyvulėlis, randamas visuose Europos kraštuose ir kaikur Azijoje. Pasakos apie ežio spyglius yra pasakojamos estų, suomių, rumunų ir bulgarų tautose.

Ežys yra nedidelis, storas gyvuliukas, kuris ėda vabzdžius, roplius ir kitus mažus gyvius.

Ežys turi ilgą snukutį, dideles ausis, storas kojas ir trumpą uodegytę. Visas kūnas yra apaugęs spygliais, tik papilvė turi minkštą kailiuką. Pajutęs pavojų, ar išgirdęs pavojingą garsą, ežys tuojau susisuka į kamuoliuką ir atstato spyglius. Tada niekas negali jo paliesti.

Ežys žiemos metu miega, išlenda tik pavasarį. Ežienė atveda 3-4 jauniklius vasaros metu.

Lietuvos kaime ežys buvo mėgstamas gyvuliukas. Jam buvo leidžiama gyventi ūkininkų sodybose. Ten, kur ūkiai buvo arti gyvatynų, pavasarį žmonės specialiai ežius gaudavo ir nešdavo į savo sodybas, kad naikintų gyvates.

PROTO MANKSTA

paruošė Laima Šalčiuvienė

I. MELUOJI!

Senų senovėje, kai būdavo karalystės ir karaliai, vienas burtininkas atėjo pas karalių su bonkute skysčio. Jis kreipėsi į karalių:

— Didžiai gerbiamas valdove, čia turiu ypatingą skystimą. Jis yra toks stiprus, kad ištirpina, ką tik paliečia. Karalius nusteбęs paklausė: — Ištirpina **viską**, ką tik paliečia?

— Taip, taip gerbiamas valdove! — tarė burtininkas. Bet karalius žinojo, kad burtininkas nesąmones kalba. Už melavimą išvarė jį iš savo karalystės.

Iš kur karalius galėjo žinoti,
kad burtininkas netiesą sakė?

IV. DARBAI IR PROFESIJOS

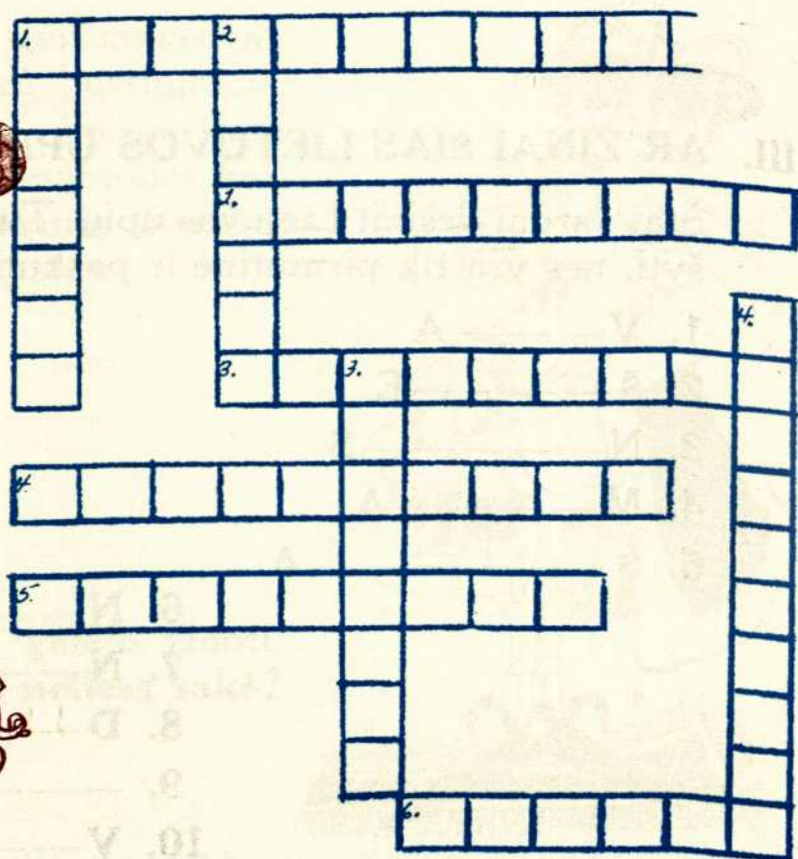
Ar gali atspėti kas ką dirba?

Skersai

1. Žmogus, kuris tapo arba piešia paveikslus.
2. Žmogus, kurio dėka mes esame visados sotūs.
3. Valdybos narė, kuri rašo korespondencijas.
4. Kuo mes galime rašyti?
5. Daktaras arba
4. Vandens

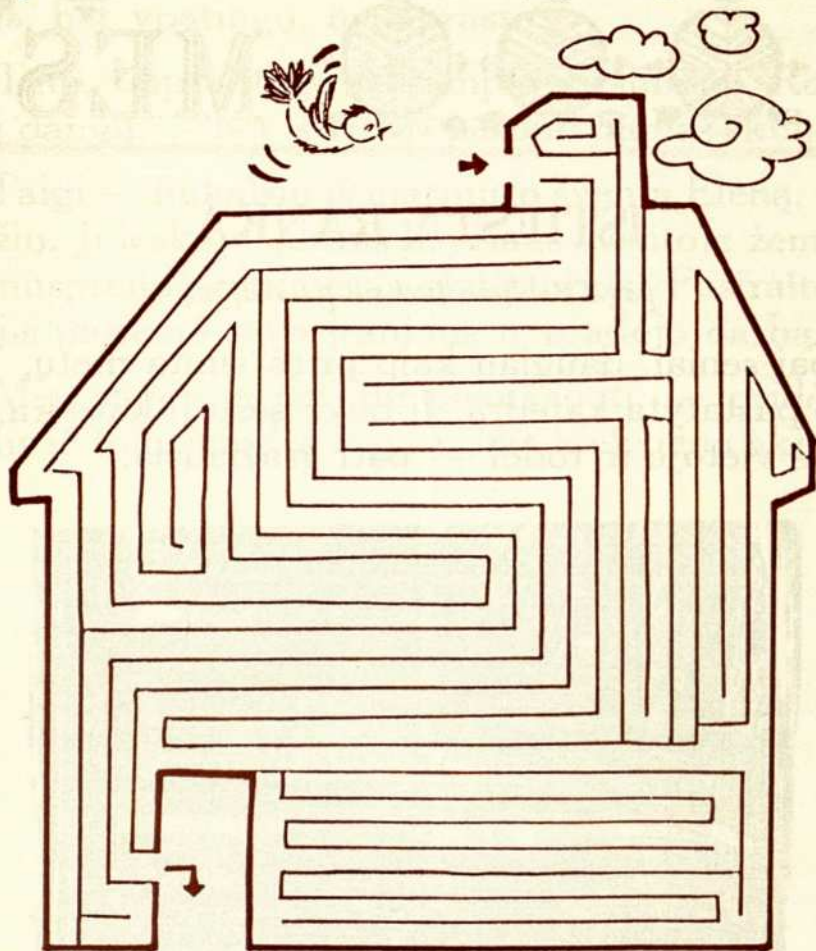
Išilgai

1. Kitas pavadinimas žmogui, kuris yra "stalius".
2. Lėktuvo pilotas.
3. Amerikoje varo karves ir smarkiai arkliais jodinėja, kartais net jaučiais.
4. Žmogus, pas kurį galima pirkti jautienos, kiaulienos ir t.t.

V. PAKLYDĘS PAUKŠČIUKAS

Sušalęs paukščiukas įskrido į namus per kaminą pasišildyti, ir neberanda kelio į lauką. Ar gali jam padėti?

VI. SUDĖTINIAI ŽODŽIAI..

Iš kurių dviejų žodžių susideda šie ilgi žodžiai?

keturkampis - mėlynakis - pusmėnulis - raudonskruostis
- ilgakaklis - lietsargis - laumžirgis - trumparegis

VASARIO GALVOSŪKIŲ ATSAKYMAI:

I. Skersai: 2. 1918, 4. 1253, 5. 1883, 6. 1863, 7. 1986, 11. 1904, 12. 1569, 13. 1410, 18. 1944, 19. 1865.
Žemyn: 1. 1236, 3. 1933, 5. 1387, 7. 1547, 8. 1492, 9. 1941, 10. 1940, 14. 1776, 15. 1972, 16. 1430, 17. 1795.

II. 1—e, 2—d, 3—b, 4—i, 5—g, 6—a, 7—h, 8—j, 9—c, 10—f.

IV. Reikia iš eilės šių ženklų: + — × ÷.

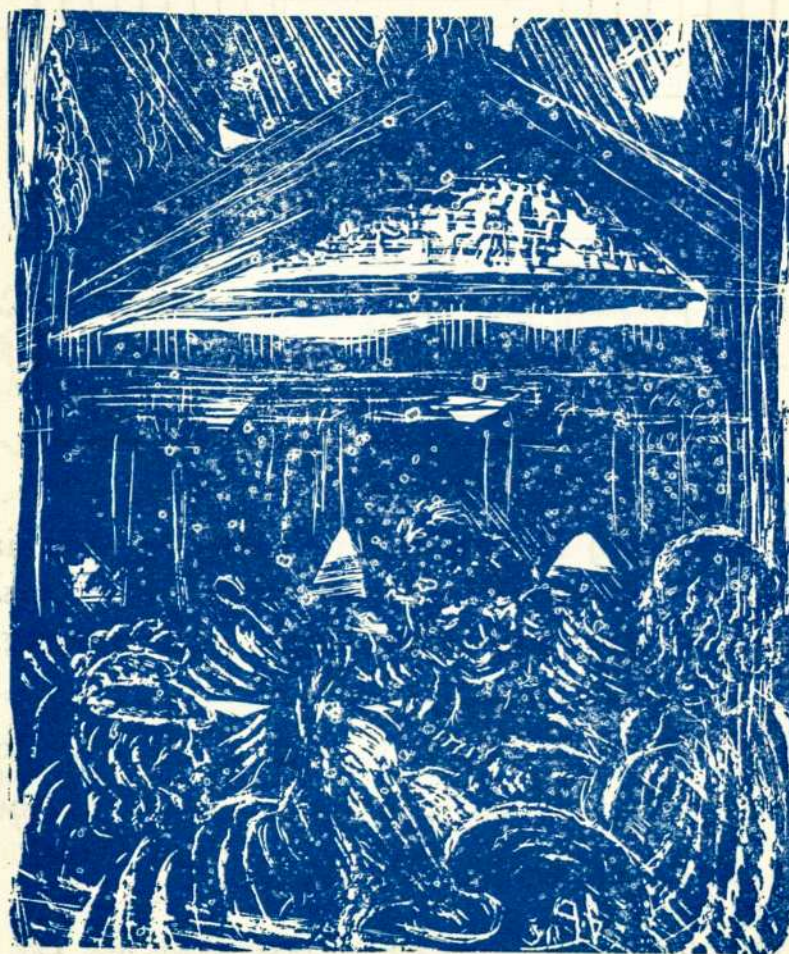
V. 1. Raidė "d"; 2. Katė tupi ant kėdės ir laukia pelės. Išlenda pelė, katė ją vejasi, — lieka kėdė.

LIETUVA ir MES

IŠTIESTA RANKA

pagal Pauliaus Jurkaus pasakojimą

Labai seniai, daugiau kaip prieš šimtą metų, Vilniuje buvo pastatyta katedra. Ji buvo šeštoji katedra, pastatyta toje vietoje ir todėl — pati gražiausia.

— Aukuras tai aukuras, bet katalikų bažnyčia turi turėti kryžių, — susimąstęs pasakė vienas iš vyresniųjų skulptorių. — O tokiai katedrai reikia ne kokio paprasto kryžiaus, bet ypatingo, nepaprasto . . .

— Taip, taip! Stogo trikampio viršūnėje! Rodančio tiesiog į dangų, — net iš vietos pašoko jaunas skulptorius.

— Taigi — nukalsiu iš marmuro šventą Elėną, laikančią kryžių. Ji ieškojo Jėzaus kryžiaus šventoje žemėje, — rimtai nusprendė vyriausias skulptorius. Pasiraitęs rankoves, jis pasiėmė savo įrankius ir pradėjo darbą.

— Mes padėsime kryžių paauksuoti, — pridėjo kiti du. — Jis iš tolo spindės ir patrauks kiekvieno akį . . .

Kai ši nuostabiai graži katedra buvo galutinai užbaigta, iš visur pakviesti menininkai, dailininkai ir skulptoriai suvažiavo ją išpuošti.

Atvykę į Vilniaus miestą, menininkai, dailininkai ir skulptoriai atėjo apžiūrėti katedros. Jie turėjo nuspręsti, kaip ją išpuoš.

— Kokia ji graži! — sušuko vienas dailininkas. — Kaip balta gulbė!

— Taip, nepaprastai graži. Ir todėl mūsų uždavinys toks sunkus, — susirūpinęs ištarė kitas, vyresnio amžiaus skulptorius.

— Sako, kad senais laikais šioje vietoje lietuviai turėjo šventovę, — tyliai kalbėjo reljefų specialistas. — Čia stovėjo aukuras, kuriame vaidilutės kurstė šventąją ugnį.

Kai lietuviai tapo krikščionimis, šioje vietoje buvo pastatyta bažnyčia — pirmoji Vilniaus katedra. Todėl stogo trikampyje aš padarysiu reljefą, kuris primins tuos senovinius laikus.

Kiti palinkėjo jam sėkmės ir jis puolė prie darbo.

— Na, o ką darysim iš šonų? Ir ten reikia šventųjų statulų, — tarėsi du jaunesnieji skulptoriai. — Būtinai reikia dviejų statulų.

— Kažkas man pasakojo, kad pirmoji čia pastatyta bažnyčia 1387 metais buvo vadinama švento Stanislovo vardu. Stanislovas — vyskupas ir kankinys. Viena statula turėtų jį atvaizduoti.

— Taip, taip — Stanislovui čia vieta. O kaip su trečia statula?... Šio miesto šventasis yra karalaitis Kazimieras. Jis šioje katedroje palaidotas. Jam tikėtų stovėti iš dešinės pusės. Ale kokį tą Kazimierą nukalti, tai ir pats nežinau, — tarė jauniausias skulptorius.

— Ššššš, — tyliau, — sušnabždėjo jo draugas. — Jei jis čia palaidotas, gal jis mūsų kalbas girdi? — ir jis baimingai apsidairė ir persižegnojo.

Šventąjį Stanislovą nukalė gražų — akys pakeltos į dangų, rankos maldai sudėtos.

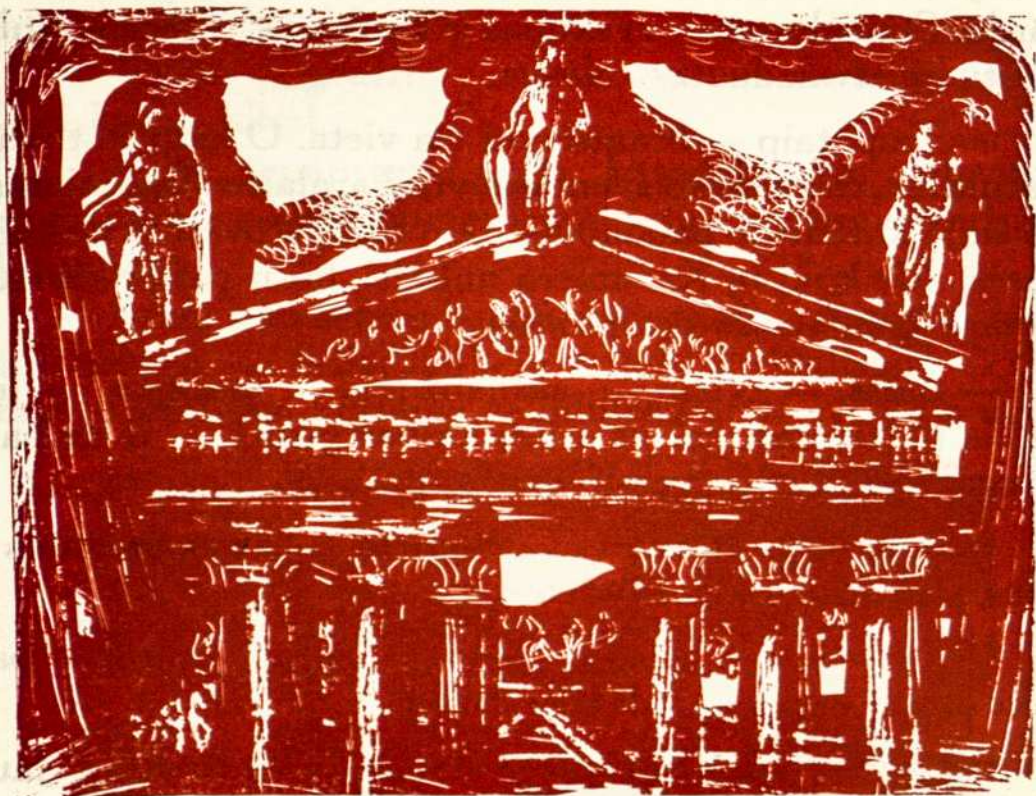
— Tesimeldžia jis už šį miestą ir už jo žmones, — pasakė skulptorius, baigdamas darbą.

Bet su šventojo Kazimiero statula buvo sunkiau. Jauniausias menininkas ilgai svarstė, kaip jį nukalti. Jis susimąstęs vaikščiojo tomis gatvėmis, kur vaikščiojo šventasis. Suklupęs meldėsi toje vietoje, kur jis meldavosi. Klausinėjo žmonių, ką jie žino apie jaunąjį karalaitį — koks jis buvo. Aplankė jo karstą katedroje ir pasikalbėjo su juo.

Galų gale jis pradėjo darbą. Dirbo prakaituodamas, net ir valgyti dažnai pamiršdavo. Bet kai pabaigė — buvo į ką pasižiūrėti!

Šventasis Kazimieras aukštas, jaunas. Jo veidas spindėte spindi. Švelnus žvilgsnis paliečia širdį. Rankos ant krūtinės sukryžiuotos.

Pats vyskupas atėjo statulas pašventinti. Paskui visas tris darbininkai užkėlė ant stogo. Suėjo didelė žmonių minia į tas iškilmes. Jie džiaugėsi nepaprastai gražiom katedros statulom.

Kai žmonės išsiskirstė į savo namus ir vakaro maldai suskambėjo varpai, virš katedros stogo susitiko šventųjų žvilgsniai.

— Mielas drauge, žiūrėk, kur mudu atsidūrėm! Aš šio miesto nepažinau, bet tu juk čia gyvenai. Abu dabar melsimės už šį miestą ir jo žmones. Kuo daugiau mes galim jiems padėti?

— Taip, melstis reikia, — pritarė Kazimieras. — Tik man širdis plyšta, kad kuo daugiau negaliu aš jiems padėti. Štai prie mano karsto suklupusi pro ašaras pagalbos prašo jauna mergaitė — našlaitė. Nėra kas ją paguodžia. O mano rankos, štai, ant krūtinės sukryžiuotos.

Tuo metu iš katedros išėjo maža mergaitė. Aikštėje ji sustojo ir dairėsi aplinkui. Ji buvo girdėjusi, kad kažkur pastatė šventojo Kazimiero statulą. Bet kur jis?

Staiga vienas besileidžiančios saulės spindulys nušvietė paauksuotą kryžių. Mergaitės akys pakilo aukštyn.

— O kaip aukštai tave užkėlė! — nusistebėjo mergaitė. Negaliu aš taip aukštai užlipti tau gėlių padėti prie kojų. Kad būčiau paukštelis, nuskrisčiau pas tave. . . Bet dabar turiu palikti čia, purvinoje gatvėje, — ir ašara nuriudėjo jos skruostu.

Pamatęs tą ašarą, šventasis Kazimieras nebegalėjo išverti. Marmurinė jo ranka atsiplėšė nuo krūtinės ir išsitiesė į mergaitės pusę. Dešinioji liko ant jo širdies, plyštančios iš meilės ir gailesčio.

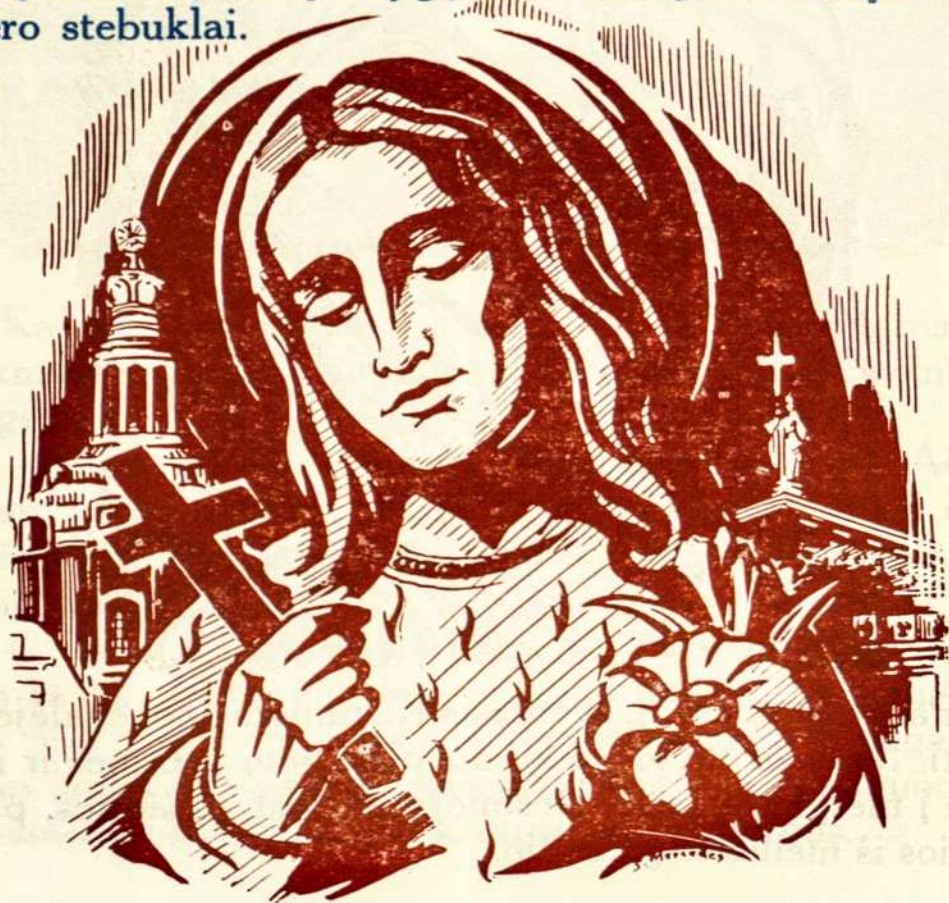
Mergaitė vėl pakėlė akis. Ji pamatė ištiestą šventojo ranką. Taip, tai ženklas, kad yra kas vargšus šioje žemėje atjaučia. Linksma širdimi ji nubėgo gatve.

— Kas gi tau atsitiko? — nustebo šventasis Stanislovas, pamatęs ištiestą karaliaučio Kazimiero ranką.

— Nė pats nežinau, — atsakė Kazimieras. — Man taip pagailo tos verkiančios našlaitės, — norėjau bent jai galvutę paglostyti. Ir štai — man ranka pati išsitiesė. Gal tokia Dievo valia.

Iš ryto, vos tik išaušus, į katedros aikštę subėgo žmonės. Visi norėjo pamatyti ištiestą šventojo ranką. Vieni smalsiai dairėsi aplinkui, kiti — suklupę aikštėje, meldėsi.

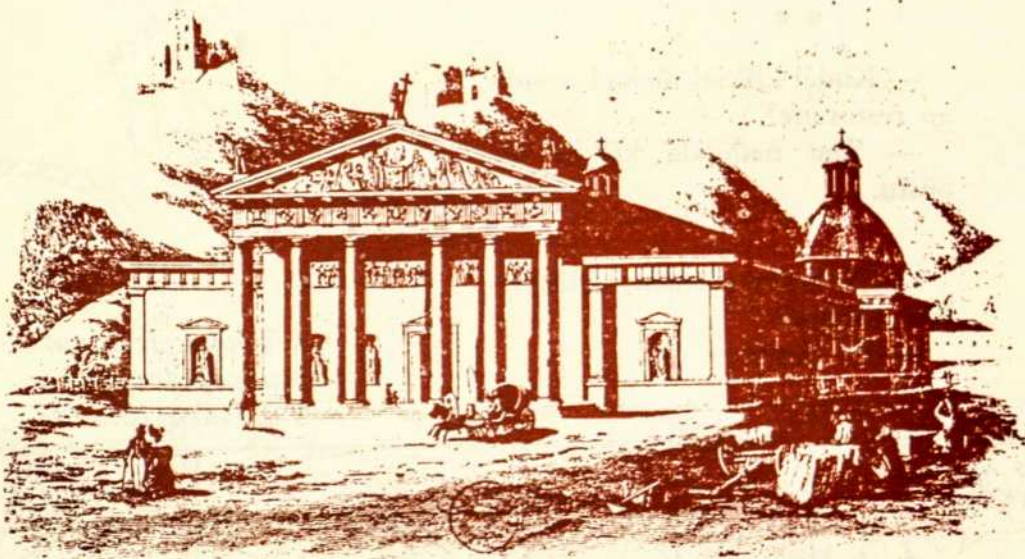
Apie tai išgirdo ir Vilniaus vyskupas. Atėjo pasižiūrėti. Tikrai — šventojo Kazimiero viena ranka ant širdies, kita ištiesta. Vyskupas pasišaukė našlaitę, ją išklausinėjo. Sužinojęs, kaip ji vargsta, paėmė į savo globą. O patį įvykį užrašė į storą knygą, kur surašyti šventojo Kazimiero stebuklai.

APIE VILNIAUS KATEDRĄ

Dabartinė Vilniaus katedra yra penkta, toje vietoje stovėjusi.

- 1387 m.— Jogaila pastatė nedidelę, mūrinę bažnyčią, kuri pavadinta šv. Stanislovo vardu.
- 1419 m.— Ši pirmoji katedra sudegė. Antroji — Vytauto Didžiojo statyta, buvo didesnė, su aukštais bokštais.
- 1430 m.— Katedroje palaidotas Vytautas ir jo žmona Ona. Mirus šv. Kazimierui 1484 m., čia buvo atvežtas jo kūnas. Ir daugiau žymių žmonių buvo laidojami katedroje.
- 1530 m.— Vilnius nukentėjo nuo gaisrų; taip pat ir 1610 metais. Katedra buvo atstatyta.
- 1623 m.— Pastatyta puošni šv. Kazimiero koplyčia.
- 1632 m.— Atstatyta penktoji katedra.
- 1650 m.— Rusai įsibrovė į Vilnių. Katedra buvo labai sužalota. 1666 m. pradėta ją remontuoti.
- 1769 m.— Audra nugriovė katedros bokštą.
- 1786 m.— Naujo katedros projekto konkursą laimėjo architektas Laurynas Stuoka-Gucevičius. Pradėtas katedros atnaujinimo darbas.
- 1917 m.— Vokiečiai nuplėšė katedros varinį stogą.
- 1953 m.— Sovietai katedrą pavertė dailės muziejumi. Jau anksčiau buvo nugriautos statulos ir panaikinti papuošimai.

Juoku Maišelis

II RUTTIĖ II R IKIŠTUTII

D. BASTYS

Aš paklausiau savo meškiuko:
— Kaip vadinasi kiškis iš New Yorko?
— Newyorkiškis!!

**

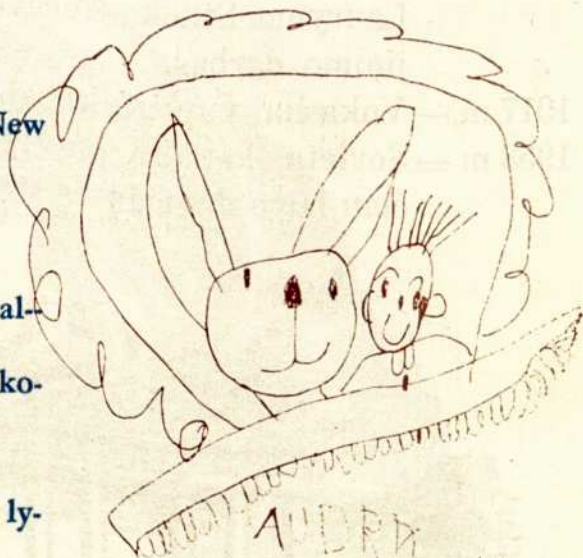
— Kodėl kiškiai niekad nevalgo restorane?

— Ten neduoda kiškio kopūstų...

**

— Po kokių medžių kiškis lyjant slepiasi?

— Po šlapiu!

Meškiukas ir Linas
Audra Adomėnas
Oak Lawn, Illinois

